

Anàlisi qualitativa

Codi: 101149
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500262 Sociologia	OB	3	2

Professor/a de contacte

Nom: Dafne Muntanyola Saura
Correu electrònic: dafne.muntanyola@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)
Grup íntegre en anglès: No
Grup íntegre en català: Sí
Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Anna Tarrés Vallespi

Prerequisits

Per cursar aquesta assignatura es recomana haver aprovat *Metodologia i disseny de la recerca social*, *Mètodes Qualitatius de Recerca Social* i *Mètodes d'Anàlisi*.

Objectius

En les assignatures precedents d'investigació social s'han tractat els fonaments i les diferents fases i mètodes d'investigació social. L'assignatura *Metodologia i Disseny de la Recerca Social* introdueix els conceptes bàsics de la metodologia científica i capacita l'alumnat per a delimitar uns objectius de recerca, construir l'objecte d'estudi i plantejar-ne un disseny d'investigació pertinent. Les bases de la recerca qualitativa i els seus procediments més específics s'han vist a *Mètodes Qualitatius de Recerca Social* i *Mètodes d'Anàlisi*.

L'assignatura *Anàlisi Qualitativa* cal entendre-la en continuïtat amb les anteriors i té com a objectiu fonamental la comprensió i aplicació de mètodes i tècniques d'anàlisi qualitativa a diversos àmbits de la investigació sociològica. Amb tot, aquestes no es tracten de manera puntual i aïllada, sinó emmarcades en un procés de recerca i en una perspectiva metodològica coherent que integra teorització, producció de dades i anàlisi/interpretació. La realització d'un treball de recerca amb lògica abductiva anirà orientat a assolir aquest objectiu. Específicament, l'alumnat farà un treball d'observació etnogràfica que inclogui totes les fases abductives de la investigació, des de la recollida de dades a la construcció d'un tipus ideal, passant per la construcció de la fitxa d'observació i l'anàlisi tant del material discursiu com del pràctic.

Competències

- Aplicar els principals mètodes i tècniques quantitativs i qualitativs de recerca social en un tema concret.
- Avaluar la qualitat del propi treball.
- Buscar fonts documentals a partir de conceptes.
- Descriure els fenòmens socials de manera teòricament rellevant i tenint en compte la complexitat dels factors implicats, de les seves causes i dels seus efectes.

- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Dissenyar un projecte de recerca social definint un marc teòric exhaustiu amb uns conceptes clars, formulant hipòtesis coherents i significatives, escollint les tècniques de recerca apropiades per als conceptes adoptats i analitzant els resultats empírics obtinguts amb aquestes tècniques.
- Enumerar la metodologia i les tècniques de recerca sobre les quals recolzen les principals hipòtesis sobre les relacions socials, les posicions i les pràctiques dels individus en l'estructura social i els canvis socials.
- Gestionar el propi temps: planificar l'estudi propi, gestionar la relació amb un tutor o tutora o un assessor o assessora, i establir i complir els terminis adequats per a un projecte de treball.
- Treballar en equip i en xarxa en situacions diverses

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar els resultats d'una observació.
2. Analitzar una mostra d'entrevistes.
3. Avaluat la qualitat del propi treball.
4. Buscar fonts documentals a partir de conceptes.
5. Definir conceptes d'anàlisi.
6. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
7. Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
8. Elaborar un guió d'entrevista o d'un grup de discussió.
9. Elaborar un instrument d'anàlisi significativa per a aquesta hipòtesi.
10. Elaborar un pla d'observació.
11. Esmentar els principals conceptes de la sociologia.
12. Explicar la base metodològica d'aquests mètodes i tècniques quantitatives i qualitatives.
13. Formular una hipòtesi amb aquests conceptes.
14. Gestionar el propi temps: planificar l'estudi propi, gestionar la relació amb un tutor o tutora o un assessor o assessora, i establir i complir els terminis adequats per a un projecte de treball.
15. Identificar els principals mètodes i tècniques quantitatives i qualitatives.
16. Indicar-ne les dimensions, els possibles indicadors quantitatives i l'evidència qualitativa rellevant per observar-los empíricament.
17. Obtenir conclusions a partir de la informació recollida amb aquest instrument.
18. Relacionar-los amb els diferents enfocaments de la sociologia.
19. Treballar en equip i en xarxa en situacions diverses
20. Utilitzar el programari apropiat per analitzar una entrevista o una observació.

Continguts

Tema 1. Introducció.

Perspectives metodològiques en la recerca qualitativa i eixos diferenciadors.

Aspectes generals de disseny.

L'espiral qualitativa.

Principis epistemològics: reflexivitat, pragmatisme i intersubjectivitat.

Tema 2. Aspectes generals dels mètodes d'anàlisi qualitativa.

Materials objecte d'anàlisi qualitativa.

Dinàmiques inductives, deductives i abductives.

Discurs com a producte i discurs com a procés.

Nivells d'anàlisi: conceptes, dimensions i indicadors.

Tema 3. Les eines pel treball de camp: recollida de dades i anàlisi.

Notes de camp

Fitxa d'observació

Guió d'entrevista

Tema 4. L'anàlisi de les dades

De l'anàlisi temàtica de contingut a la generació de categories.

Principis analítics i interpretatius de la Grounded Theory

Procediments i fases. Oberta, axial i selectiva.

Criteris avaluatius i controvèrsies de la GT.

Tema 5. Altres mètodes d'anàlisi

Anàlisis estructurals

Anàlisi crítica del discurs

Anàlisi de xarxes.

Anàlisi conversacional

Tema 6. La formalització de l'anàlisi qualitativa (***aquest tema només es donarà si la facultat inverteix els recursos necessaris per actualitzar el programari***).

L'ús d'eines informàtiques en anàlisi qualitativa.

Els programes ELAN i Atlas.ti. Nivells textuais i conceptuals d'anàlisi.

La creació de la graella tipològica i de tipus ideals

Metodologia

La dinàmica docent combina una orientació pràctica amb la necessària reflexió teòrica que acompanya l'aplicació dels mètodes i tècniques tractats.

Pel que fa a la docència a l'aula, les sessions plenàries es basen en l'exposició de continguts, oberta a la participació activa de l'alumnat i a la introducció de petites dinàmiques pràctiques. D'altra banda, a les sessions de pràctiques i s'hi realitzaran tres tipus d'activitats: orientació general dels treballs de recerca; anàlisi dels textos de la bibliografia obligatòria i pràctiques a l'aula d'informàtica.

El treball autònom de l'estudiant estarà orientat a la realització d'un treball de recerca etnogràfica que aplica els continguts teòrics i empírics treballats a l'assignatura, amb un lliurament grupal i un altre d'individual.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Exposició teòrica de continguts del temari i exemples d'aplicació.	9	0,36	5, 9, 12, 13, 15, 17, 18
Pràctiques d'aula (seguiment de treballs i exercicis d'aplicació)	10	0,4	1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 15, 17, 18, 19
Sessions a l'aula d'informàtica (Atlas.ti)	4	0,16	1, 2, 3, 6, 9, 19, 20
Tipus: Supervisades			
Tutories de grup programades (seguiment de treballs)	2	0,08	3, 5, 7, 9, 13, 14, 17, 19
Tipus: Autònomes			
Preparació dl treball individual	10	0,4	3, 6, 7, 9, 12, 13, 14, 15, 17, 18
Treball de recerca (notes de camp, fitxa d'observació, graella tipològica)	30	1,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 17, 19, 20

Avaluació

Aquesta assignatura no té examen final ni parcial.

S'avaluarà la participació regular a les sessions de classe de teoria i pràctiques, un mínim de 80% d'assistència, així com la feina feta amb les lectures.

Es potenciarà la participació activa i constructiva a classe amb entregues parcials que culminarà en un treball en equip escrit i oral, i un treball individual.

Cal fer totes les entregues parcials i finals del treball de grup (tema, cronograma, pregunta inicial, fitxa d'observació, guió d'entrevista, presentació oral) i del treball individual (anàlisi i conclusions).

- Si hi ha alumnat interessat, existeix la possibilitat, previ acord amb la professora, de fer un treball vinculat al' Aprenentatge i Servei (ApS), amb un projecte orientat a resoldre una necessitat real en una comunitat.

– Fer les hores d'observació individual requerits per la docent del grup. Les observacions han de tenir lloc en dos escenaris socials diferenciats, seguint en una fase genèrica i una d'específica, segons les dates del calendari de curs. Es seguirà el model de notes de camp explicat a classe.

Per aprovar l'assignatura cal fer tots els lliuraments el dia que toca amb una nota mínima de 4. Si les entregues no es compleixen o el treball no arriba a un mínim de 4, l'assignatura es considerarà suspesa. No s'avaluarà el treball individual sense haver presentat el treball grupal.

Un no presentat només serà possible si l'estudiant comunica a la professora que deixa la classe les dues primeres setmanes de l'assignatura, o bé si s'han complert totes les entregues amb més de 4 menys una.

Es recorda que no és possible canviar de grup si no ha estat aprovat prèviament per la facultat a la segona setmana de curs. En cas de canvi, la persona interessada ha d'haver assistit des del primer dia a les classes de l'assignatura.

NO S'ACCEPTERAN ENTREGUES SENSE NOM O FORA DE TERMINI.

El plagi és un delictes i una presa de pèl. Plagiar les idees o les frases d'algú sense citar de forma directa o indirecta comporta **SUSPENDRE L'ASSIGNATURA**. En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin

diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

Dediqueu temps i diners a venir a classe. Per tant, l'ús del mobil, del portàtil amb wifi, de la tablet i d'altres dispositius electrònics a l'aula no està permès.

Per participar a la recuperació l'alumnat ha d'haver estat prèviament avaluat a un mínim de dues terceres parts de la qualificació total de l'assignatura. Les notes de camp i els lliuraments parcials del treball no són recuperables.

En el cas d'alumnat que repeteixi aquesta assignatura, hi ha la possibilitat, previ acord amb la professora, de pactar una avaluació única a partir de l'elaboració del treball.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Completar les pràctiques sobre les lectures i l'esquerda	25	20	0,8	3, 4, 5, 6, 11, 12, 14, 15, 18
Notes de camp I i II	25	25	1	3, 5, 6, 7, 9, 10, 14, 18, 19, 20
Participació activa	5	0	0	1, 2, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 15, 16, 18, 20
Treball grupal (pregunta, objectius, mètodes, fitxa d'observació, guió d'entrevista)	30	30	1,2	1, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 16, 19, 20
Treball individual (anàlisi i conclusions)	15	10	0,4	1, 2, 5, 6, 7, 11, 12, 17, 18

Bibliografia

BIBLIOGRAFIA BÀSICA I OBLIGATÒRIA

Corbin, Juliet & Strauss, Anselm. (1990). Grounded Theory Research: Procedures, Canons, and Evaluative Criteria, *Qualitative Sociology*, 13(1), 3-23. (revista electrònica disponible a la biblioteca)

Emerson, Robert; Fretz, Rachel & Shaw, Linda. (2011). *Writing Ethnographic Fieldnotes*. The University of Chicago Press. (Capítols 1 & 2).

Goffman, Erving. (1974/1989). On fieldwork, *Journal of Contemporary Ethnography*, 18: 123-132. (revista electrònica disponible a la biblioteca)

Lareau, Annette. (1996). Capítol Common Problems in Fieldwork: A Personal Essay. A Lareau, A. & Shultz, J. *Journeys through Ethnography. Realistic accounts of fieldwork*. Boulder: Westview Press. (llibre disponible a la biblioteca)

Mauss, Marcel. (1936/1971). El concepto de la técnica corporal en *Sociología y antropología*. Madrid: Tecnos. (llibre disponible a la biblioteca)

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

Alvarez-Uria, F. & Varela, J. (2009) *Sociología de las instituciones*. Madrid: Morata.

Álvarez-Uria, F. & Varela, J. (2004) *Sociología, capitalismo y democracia*. Madrid: Morata.

Banks, M. (2005). *Visual Methods in Social Research*. London, Sage.

- Becker, H. (2014). *What About Mozart? What About Murder? Reasoning from Cases*. The University of Chicago Press.
- Berthomé, F; Bonhomme, J, Delaplace, G. (2012) Preface: Cultivating unertainty, *Journal of Ethnographic Theory* 2 (2): 129-37.
- Bolíbar, M. (2015). Macro, meso, micro: broadening the 'social' of social network analysis with a mixed methods approach, *Quality & Quantity*, DOI: 10.1007/s11135-015-0259-0.
- Bourdieu, P.; J.C. Chamboredon & J.C. Passeron. 2000. *Le métier du sociologue*. Paris: Mouton.
- Burgess, R. (Ed.) (1984/2006) *Field Research: A Sourcebook and Field Manual*. London: Routledge.
- Burawoy, M. (1998). The Extended Case Method, *Sociological Theory*, 16:1-27.
- Charlwood, A.; C. Forde, I. Grugulis, K. Hardy, I. Kirkpatrick, R. MacKenzie & M. Stuart. 2014. "Clear, rigorous and relevant: publishing quantitative research articles in *Work, employment and society*", *Work Employment & Society*, 28(2): 155-167.
- Charmaz, K. (2006). *Constructing Grounded Theory*. London: Sage.
- Cicourel, A. 2006. "The interaction of discourse, cognition and culture". *Discourse Studies*, 8(1): 25-29.52
- Franzosi, R. 2004. *From words to numbers: narrative, data and social science*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Flyvberg, B. (2011) "Case Study", in Norman K. Denzin & Yvonna Lincoln, eds, *The Sage Handbook of Qualitative Research*, Thousand Oaks, Ca: Sage (Chapter 17), 201-2016.
- Garfinkel, H. 2006. *Seeing sociologically: The routine grounds of social action*. Boulder: Paradigm Publishers.
- Glaser, B.; Strauss, A.; Strutzel, E.(1968) *The Discovery of Grounded Theory; Strategies for Qualitative Research*. *Nursing Research*, 17(4): 364.
- Goffman, E. 1983. "Presidential address: the interaction order". *American Sociological Review*, 48(1): 1-17.
- González-Abrisketa, Olatz(2013). *Cuerpos desplazados. Género, deporte, y protagonismo cultural en la plaza vasca*. AIBR. *Revista de Antropología Iberoamericana*, 8(1): 83-110.
- Harper, D. (2002). Talking about pictures: a case for photo elicitation, *Visual Studies*, 17 (1): 13-26.
- Hanneman, R. & Riddle, M. (2005). *Introduction to social network methods*. University of California, Riverside (published in digital form at <http://faculty.ucr.edu/~hanneman/>).
- Harrington, B. (2003). The Social Psychology of Access in Ethnographic Research, *Journal of Contemporary Ethnography*, 32: 592
- Heath, S. B. (1993). The Madness(es) of Reading and Writing Ethnography. *Anthropology and Education Quarterly*, 24 (3): 256-268.
- Hesse-Biber, S. 2010. "Qualitative approaches to mixed methods practice", *Qualitative Inquiry*, 16(6): 455-468.
- Ibáñez, J. 1985. "Las medidas de la sociedad", *Revista Española de Investigaciones Sociológicas*, 29: 85-128.
- Lozares, C. 2003. "Valores, Campos y Capitales sociales", *REDES Revista hispana para el análisis de redes sociales*, 4(2).
- Muntanyola Saura, D. (2014). Metodología(s). Perspectivas, prácticas y desafíos, *Encrucijadas. Revista de ciencias sociales*, 8, 18-56.

Rettie, R. 2009. "Mobile phone communication: extending Goffman to mediated interaction". *Sociology* 43(3): 421-438.

Stacey, J. (1988) Can There Be Feminist Ethnography? *Women's Studies International Forum*, 11, 1, 21-27.

Tavory, I. & Timmermans, S. (2009). Two cases of ethnography: Grounded theory and the extended case method, *Ethnography*, 10 (3):243-263.

Van Dijk, T. (2009) *Critical Discourse Studies: A Sociocognitive Approach*. In Wodak, R. and Meyer, M. (eds) (2002) *Methods of Critical Discourse Analysis*. London: Sage.

Velasco, Honorio & Díaz de Rada, Ángel (2006) *La Lógica de la investigación etnográfica: un modelo de trabajo para etnógrafos de la escuela*. Madrid: Trotta.

Wacquant, L. (2003). Ethnografeast: A progress report on the practice and promise of ethnography, *Ethnography*, 4, 1: 5-14.

Programari

Atlas.ti i ELAN